

LJUBLJANSKI ČASNIK.

St. 62.

Vtorik 5. Veljiga serpana.

1851.

„Ljubljanski časnik“ izhaja vsak teden dvakrat, in sicer vtorik in petek. Predplačuje se za celo leto pri založniku *Jožefu Blazniku* 6 gold., za pol leta 3 gold., za četert leta 1 gold. 30 kraje. Za polletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odraja še 15 kraje. Celoletno plačilo za pošiljanje po cesarski pošti zneso 7 gold., za pol leta 3 gold. 30 kraje., za četert leta 1 gold. 45 kraje. — Vsaka cesarska pošta prejme naročilo in denar, kateri more po novi postavi frankiran biti.

Vradni del.

Po najvišjem sklepu od 26. junija t. l. je blagovolilo njegovo veličanstvo sploh ceno soli vrediti s tem namenom, da se bo po 1. julija t. l. v djanjo stopivšo dvignenje medmitne meje občenje s solijo med vsimi kronovinami države v prid prebivavcev in brez škode državnih dohodkov zamoglo zgoditi.

V izpolnenje tega najmilostljivejšega namena, je bilo potreba, v teku časa pri nekterih solnijah nastopivšo promembo v stroških pripravljanja in zavarvanja, in kar posebno solnije v Velički zadene, razmero tamošnjih raznih sort soli, kakor tudi nje kakšnost si pred oči postaviti, in tako ceno potem primerno postaviti, ob enem pa tudi ceno soli tako odmeriti, da se porabnina, ki je z njo združena, v vsih državnih prodajavnicah kolikor mogoče enako odmeri.

Iz pristavljenega zaznamka se cena razvidi, ki ima pri imenovanih solnoprojavnicah z 15. avgustom t. l. moč zadobiti.

Kar zadene ceno soli na Ogerskem, Horvaškem, Slavonskem, Serbskem in v temiškem Banatu in na Sedmograškem, se bo nje odmerjenje po vredbi s posebnim naznanilom javno naznanilo.

Do tistega časa ima še, kar zadene občenje pri c. k. solnih prodajavnicah v Kopru, Pirani, Reki, Bakariu, Senju in Karlopagi, potem v ogerskih županih Arvi, Turoci, Lipti in Marmarosu, kakor tudi iz Sedmograškega sol voziti, ostati pri naredbah 2. in 3. stavka razpisa ministerstva denarstva od 20. junija t. l., ravno tako je tudi sol iz Tirol odpeljavati v kak drug kraj dežele le proti tem dopuščeno, da se dopolnijo pogoji ukaza 22. januarja 1849.

Kar se po dospellem razpisu ministra denarstva od 15. julija 1851 št. 9535 sploh naznani.

Cena soli,
ki v djanje stopi 15. avgusta.

Kronovine.	Kraj prodaje	Sorte soli	Cena centa	
			gold.	kr.
Zgornjo - avstrijska Galicija	Gmunden	Vrelčna sol nezabita	6	10
		„ v sodcih	6	30
	Welička	Sol v kosih nezabita	6	10
		„ „ Šibikova nezabita	6	—
		„ „ v sodcih	6	6
		„ „ zelena nezabita	5	18
		„ „ v sodcih	5	24
		„ „ Spica nezabita	5	—
	Bochnia	„ „ v sodcih	5	6
		„ „ Šibikova nezabita	6	—
Vrelci	„ „ v sodcih	6	6	
	Vrelčna „ v nezabita	5	—	
Terzaški okraj	Terst	Morska sol (bela) nezabita	6	—
			za metra Quintal	
			Lire.	
Lombardo-Beneško.	Pri vsih solnoprojavnicah	Morska sol (bela nezabita)	35	
		„ „ „ „	32	

Pazka. Cene soli pri tistih državnih solnoprojavnicah, ki niso tu zaznamovane, ostane za zdaj pri starem.

Ljubljana 21. julija 1851.

Gustav grof Chorinsky,
c. k. deželni poglavar.

Učence četertega gimnazialnega razreda Jakob Jereb iz Vodice je 18. t. m. fantiča Andreja Feigla z lastno nevarnostjo iz dereče Ljubljani gotove smerti rešil.

Za to zlahtno delo je bilo temu učencu plačilo za rešitev življenja 25 gold. spoznanih, katere mu je gospod deželni poglavar o priložnosti razdelitve šolskih daril slovesno izročil.

V Ljubljani 31. julija 1851.

Gospod minister notrajnih oprav je z razpisom od 26. t. m. št. 8969/825 stopnjo krožnega zdravniškega svetovavca za krajnsko

kronovino c. k. okrožnemu zdravniku dr. Ludoviku Nagy-u podelil, potem stopnje sodniških okrajev

v Ljubljani c. k. krožnemu zdravniku v Postojni dr. Dragotinu Veselu.

v Kamniku c. k. okrajnemu zdravniku v Dinjaniu dr. Adolfu Rackesu.

v Kranju c. k. okrajnemu zdravniku v Kranju dr. Jovanu Naprethu.

v Radolci tamošnjemu c. k. okrajnemu zdravniku dr. Albinu Zoffu,

v Postojni c. k. okrajnemu zdravniku v Kamniku dr. Antonu Potočniku,

v Vipavi tamošnjemu c. k. okrajnemu zdravniku dr. Fortunatu Mülleru,

v Novemestu c. k. okrajnemu zdravniku v Trebnem dr. Francetu Papežu,

v Trebnem c. k. praktičnemu zdravniku v Metliki dr. Ferdinanda Edeskuti,

v Kočevju tamošnjemu c. k. okrajnemu zdravniku dr. Antonu Česniku,

v Črnelju c. k. praktičnemu zdravniku v Krajnu dr. Antonu Bešku,

in ravno s tem razpisom vodja ljubljanskih dobrodelnih naprav dr. Raimunda Melcerja, profesorja in primarnega zdravnika v ljubljanski bolnišnici dr. Jovana Čubra,

primarnega ranocelnika dr. Leopolda Natana, profesorja dr. Jovana Bleiweisa in lekarja Dragotina Pretnarja za ude stanovitne zdravniške komisije pri deželnem poglavarstvu za krajnsko kronovino izvolil.

V Ljubljani 30. julija 1851.

Danes bo XXXVII. del, III. tečaja 1851 deželnega zakonika in vladnega lista za krajnsko kronovino izdan in razposlan.

Ljubljana 5. avgusta 1851.

Od c. k. vredništva deželnega zakonika in vladnega lista za Krajnsko.

1. avgust 1851 je bil XXXVI. del, III. tečaj deželnega zakonika in vladnega lista izdan in razposlan, ki zapopade:

Razpis kupčijskega ministerstva 8. Maja 1851. Podaljšanje Karl Ellenbergerjeve privilegie. — Razpis kupčijskega ministerstva 15. Maja 1851. Ugasnjenje Thom. H. Russelove, Charles Payneove in Karl Looseyove privilegie. — Razpis kupčijskega ministerstva 17. Maja 1851. Prenešenje Rudolf Viesingerjeve privilegie v last Peter Schultza. — Razpis kupčijskega ministerstva 23. Maja 1851. Prenešenje Jožef Weissove privilegie v last njegovega sina Karla Weissa. — Razpis kupčijskega ministerstva 1. Februarja 1851, s katerim se odpravi nuja, liste po pošti med Avstrijo in kraljestvom poljskim pošiljane frankirati. — Razpis kupčijskega ministerstva 3. Februarja 1851, s katerim se zaukaže, da ima dopisovanje osrednjega urada za nagled svobodnega brodarstva na Padu in poleg te reke postavljenih pobernih uredov poštne oprostitveno biti. — Ukaz ministra za bogočastja in uka 29. Aprila 1851, zastran semestralnih preskušinj učencov na gimnazijah. — Razpis kupčijskega ministerstva 10. Maja 1851. S katerim se naznani, da se ima po n. v. sklepu 10. Maja 1851 s Chiliskim kupčijskim banderom v avstrijskih barkostajah tako ravhati, kakor z banderi, ktere posebno vgodnost uživajo. — Razpis kupčijskega ministerstva 17. Maja 1851. Zastran ustanovitve vodstev za voznje na c. k. državnih železnih cestah s sedežem v Pragi, Pešti in Gradcu. — Cesarski ukaz 19. Maja 1851, zastran obračanja §. 34 osnovnih očetov nove uredbe sodnij 14. Junija 1849. — Cesarski ukaz 19. Maja 1851, s katerim se odvzame moč postavni odločbi, ki sodnika, kateri s kako stranka ali njenim za-

govornikom v pogodbi razmeri najema ali zakupca (štanta), od opravljanja sodniškega urada v civilnih pravnih zadevah te stranke izklepa. — Cesarski ukaz 20. Maja 1851, za stran ravnanja pri odločevanju primerne kazni za tiste hudodelnike, katerim je bila po porotnih sodnijah izrečena kazin smerti odpuščena (prizanešena.) — Razpis ministerstva notranjih reči 22. Maja 1851, s katerim se vojaškim kapitulantom, ki v c. k. deželno žandarmerijo stopijo, oprava prve vlozbe v zakladni zalog iz svojega premoženja odpusti. — Ces. ukaz 23. Maja 1851, s katerim se dajo pravila za stran tega, kako gre ravnati z nasveti izrednega zljajšanja po kazenskih sodnijah prisojenih kazin. — Razpis ministerstev notranjih vojaških in denarskih reči 25. Maja 1851, za stran razverstenja občin v tri razrede, ki so za povračilo oficirske izbe (sobe) o prehodih v §. 28 n. v. poterjenega predpisa čez kvartirovanje vojakov 15. Maja t. l. ustanovljeni. — Razpis ministerstev notranjih, vojaških in dnarskih reči 25. Maja 1851, za stran medčasnega povračevanja za preživljenje vojaških ljudi o prehodih. — Okoljni ukaz c. k. štaj. ilirsk. denarstvenega deželnega vodstva 5. Junija 1851 podložnim dohodnijskim oblastnijam, dohodnijskim in davknim uredom. Ravnanje s kolkom opravnih bukev hranilnic.

Nevradni del.

Književni jezik slavjanski.

Naši naročniki so vsi iskreni domorodci. Za domorodca pa sedaj ni slajše, ni imenitnejše ni svetejše misli, kakor tista novič u Zagrebu izbujena misel: napraviti jeden književni jezik slavjanski. Veselo je gledati, da je ta krasna mišlenka zavzela vsa domorodna serca na jugu in severju. Smo prepričani, da bode naše brave veselilo slišati, kaj od te reči pišejo drugi Slavjani. Slovenci! berite i sodite: „više oči vidi više.“

„Vojvodjanka“ — časopis serbski — u čislu 49. piše tole: „Da mi Slaveni sploh za jednim jezikom književnim težiti moramo, to se mi zdi jako potrebno i k cilju primerno; da bi pa mi pri tej priči ruski jezik za književni jezik povzdignuli, to je najmenj, če ne težka, saj huda in mučna naloga. Bolje bi bilo k temu se prizadevati, da najpred jeden književni jezik u celem jugoslavenskem svetu zavedemo, da se Serbi, Horvati, Bugari i Slovenci bratovsko zagerle, da se književnici ovih narodov na jedno mesto, — pa naj bode u Beogradu sredina jugoslavenstva, — zbero, naj tamo vsaki svoje mnenje u tej stvari predstavari predloži in odda, naj da ne bode hegemonie, strasti, sebičnosti, naj da gospoduje homologia, jednakopravnost, uzajemnost, naj da sodijo, izbero in naredijo, kako je naj bolje in kar je najbolje, da se na vsako narodnost obzir vzeme in se njej pravica godi, da se tim jeden jezik književni, za jedno književnost, za jedno celo jugoslavenstvo, koje danas čez 12 milionov duš šteje, ustanovi i zavede.“

„Lumir“ u zlatnom Pragu piše sledeči so-stavek: „Poklic od slavnega odbora Zagrebske matice na slavyanski shod, kjer bi se posvetovalo za stran književnega jezika slavjanskega, je zbudil tudi u Pragu, kar nam znano, trojni glas. Perva dva, natisnjena u „Südslavische Zeitung“, razum tega, da to reč pohvalijo i poterdijo, nič posebnega ne obsežejo. Tretji glas pod napisom: „Mišlenky v všeslovanskem pismenem jazyce“ od Jožefa Fr. Šumavškega je pretečeni teden na svitlo prišel u Pragu pri Jar. Pospišilu in njegova kratka misel je: „Slovani bodo jeden spisovni jezik

imeli, zato ker ga imeti morajo, le glejmo, da vse poušijemo in nič ne zamaramo, kar nas k tej reči zaželenej peljati zamore.“ Tudi se tam podajajo nektera sredstva, da te cilj in konec dosežemo. Zeleči, da bi si česki brave te spis omislili, pustimo razsodbo nad tem spisu vsakemu posebej. Dalej zamoremo tudi za gotovo oznaniti, da berž ko berž drugi spisik na svetlo pride, ki nam poda in malo razsveti predmete za prvo in praktično branje iz cerkvenega (staroslavenškega) jezika.“

Slovec jezikoslovec nam iz Dunaja za stran ove reči lete verstice piše:

„Vaš so-stavek u Běeli od 1. julija sem prebral, jako je mi dopadel; — vendar moram Vam resnico povedati, da jes in še mnogo drugih nismo s Vami jedinih misli. Ali mislite, da ni mogoče jeden jedini književni jezik ustrojiti? Preberite ruščino, preberite staroslavenščino, ali niste slovenščini še bolj podobni kakor ilirščina, ki se nigde ne govori? Ali staroslavenščina ni tudi drugim slavjanskim narečjem jednako podobna? Čmu štiri mesto jednega? Veliko se zdaj piše in govori, različne so misli pojedinih Slavenov, pa gotovo je jih naj več, ki so za jeden književni jezik vneti ali pa so špecificarji. Tudi tu pri nas se zdaj več in več za stran tega govori. Naj več jih je s menoj jedne misli, posebno Jugoslaveni: Horvati in Kranjci in tudi Čehi. Bote vidili, da si bodemo brez shoda (zakaj tega nam ne bodo dovolili) do jednega jezika dokopali. Ali bode ruščina ali staroslavenščina zmagala, tu so misli razcepljene. Po mojih mislih bi bilo poslednje naj ložej upeljati iz različnih obzirrov, posebno ker je tako rekoč naš prvi sveti jezik in ga tudi Polaci ne sovražijo. Zakaj tim bodeš vse ložej vrinul kakor ruščino. Scer ste si pa ruščina in staroslavenščina tako podobni, da ste razun nekterih pismen in oblik clo jednaki. Da se pa mora staroslavenščina še popiliti je gotovo, kakor je pri vsih drugih jezicih bilo.“

Iz Kranjskega smo prejeli sledeči listič:

„Prav je tako, da je tudi „slov. Běela“ za stran književnega jezika slavjanskega nekaj pregovorila. Povem Vam, jaz nisim za štiri književne jezike, — jaz sem u jezikoslovnih zadevah skoz i skoz radikalec, jaz sem (pokrižajte se!) — hud panslavist; moje geslo je: jeden jedini književni jezik za vse Slavjane! Odkritoserčno bodem svoje že davno u sercu zakrite misli razodel; pa povem, da nisim terdovraten, da rad od svojih misli odstopim, ako hitro kdo kaj boljšega znajde. Jeden književni jezik slavjanski dobimo takole:

a) prideržimo abcedo in azbuko, ali učimo se obojno, ne zaveržimo ne latinice ne cirilice, pa tudi ne delajmo novih alfabetov, nehajmo za božje ime biti abcedarji! *)

b) Zaderžimo vsa štiri narečja, vse prav slavjanske besede, pa pišimo vsi po jednej slovnici: jedna slovnica za vse Slavjane! Sloga u slovniskih izrazih! —

To je taj moja misel: naj piše rusko, ilirsko, česko in polsko narečje vsako lepo po svojem, alj vsi Slavjani po jednej slovnici, ali v latinskem ali u cirilskem alfabetu! —

To občnoslavjansko slovnico bode pa gotovo kak posamezen jezikoslovec ložej so-stavil, kakor sbor vsih učenih družtev; tudi se mi zdi, da bode taka slovnica morala jako po staroslavenščini dišeti. Bog izbudi tacega moža: te bi bil pravi mesijaz za Slavjane!

(Běela.)

Austrijansko cesarstvo.

Ljubljana 1. augusta. Letašnje šolsko leto se je končalo s slovesnostjo, ki bo gotovo v sercih vsih, ki so pričali bili, vesel spo-

*) Čas bi že res bil!

min ohranila. Po peti masi v škofijski cerkvi, se podajo združeni šolski učitelji na strelišče ondi šolske darila učencem naj lepšega zadržanja in naj marljivšega obnašanja razdelit. Darila je blagovolil visokočastiti gospod deželni poglavar grof Chorinsky sam izročevati, kterega je na pragu strelišča šolsko svetovavstvo spodobno sprejelo in v krasno okinčano sobo spremilo, kjer se je že obila množica iz vsih stanov Ljubljane zbrala. Slovesnost odpre začasni vodja gimnazia, častiti gospod dr. Anton Jarc z govorom, v kterem je o kratkem gorko hvalo izrekel prečastitemu, za blagor te domorodne naprave skerbljivemu gospodu deželnemu poglavarju, ravno tako tudi njegovej prevzvišenosti, knezoškofu, visokočastitemu dvornemu svetovavcu, kakor tudi neposrednemu c. k. šolskemu svetovavcu za marljivo skerb v pospeh učenosti.

Gospod vodja potem opomni, kako da so se vsi predmeti že letos po smislu učnega načerta za avstrijske gimnazie učili.

Po končanem govoru je prejelo 22 mladenčev, ki so se naj lepše zadržali in naj pridniše učili, iz roke deželnega poglavarja spominke, kterih se bodo tudi še pozna leta z radostjo spomnili.

Nato spregovori naj pridniši učenec osmega gimnazialnega razreda, gospod Marn in se živo zahvali visokim podpornikom gimnazia v imenu celega šolskega kardela. Na marsikterem licu se blesketa solzna sruga, ko govori o ločitvi šolskih tovaršev, opominja jih prijazno k vsemu dobru in lepu.

Nato povzame besedo naš prečastiti gospod deželni poglavar in izreče prijazno šolskim učiteljem svojo zadovoljnost in spoznanje za vse, kar so storili v preteklem šolskem letu.

Poslednjič pohvali še gospod deželni poglavar učenca četertega gimnazialnega razreda, Jakoba Jereba, ki je 18. julija t. l. fanta Andreja Feigla z lastno nevarnostjo iz narasle Ljubljance izlekel in tako gotove smerti rešil, podaril mu je tudi 25 goldinarjev za darilo rešitve.

H koncu se oglasi še med vidno ganjeno množico narodna pesem, in tako je bila slovesnost končana, ktere spomin bo živ ostal gotovo še mnogo let v sercih vsih, ki so zraven bili. (Vredn.)

Terst. „Pražskim Novinam“ se iz Gradca tole piše: Skoraj bode u Terstu se napravila slovanska beseda; k temu cilju so se že od pevskega zbora u Gradcu pesmi u Terst poslale. To sicer za Terst ni nič kaj tako čudnega, ker tam mnogo Slavjanov ne samo prebiva, temoč tudi svoje hiše ima, — vendar to dokazuje, kako se ljubezen k narodskim zadevam pomalo povsod unema tudi tam, kjer morebiti o njej pred sledu ni bilo. Da se bode ta slovanska beseda napravila, se posebno prizadeva stranka ilirsko-slovenska. Zakaj ne samo to, da ona tam največ zastopljena in nadomestovana bode, temoč Slovenci u sedajnem času pokazujejo tako gorečnost in iskrenost za svojo narodnost, da po pravici zaslužijo, da bi se na nje bolj oči obračale. Njih literatura (književnost) od dne do dne bogatejša postaja, in mladina je s takim duhom napolnjena, da smemo pričakovati naj obilnejšega sadja. Tajiti se pa vendar ne more, da še veliko manjka, kar imajo Slovenci storiti in popraviti, da bodo se s drugimi slovanskimi narodi meriti, in z njim napredovati mogli. (Běela.)

Koroško.

Iz Celjovca se piše 21. julija „v Novice“. V zboru začasniga deželniga odbora, kteriga predsednik je bil deželni poglavar, je bilo danes z 21 glasovi zoper 7 sklenjeno, da naj pripravniši železnica bi bila od Bruka na Videm. Dalje je odbor sklenil: naj se s tem

naznanilam ministerstvu razodene, da bi Koroška dežela vsako pot železnice, naj gre kodar koli hoče, zlasti od Marburga na Celjovec in Blak, z veliko hvaležnostjo sprejela, ako bi vlada železnico na državne stroške kmalo napraviti dala.

Horvaška.

Gospod kapetan Preradović je spet zbral svoje pesme, ktere hoče na svit dati. Knjižica bo vilika kakor so njegovi „Prvenci“ čene večja. Veljala bode samo 30 kr.; tudi Prvenci se še dobe za 30 kr.; kdor oboje skupej vzame, jih dobi za 50 kr.

Avstrijska.

Konec mesca junija je bilo med občinstvom tacega papirnatega denarja, kterega mora vsak jemati, za 260,196,544 gold,, drugoga pa za 15,253,643 gold.

Denarnih listkov je pa bilo za 16,131,106 gold.

* Knez Metternich bi znal že mesca septembra na Dunaj priti.

* Cesar je ukazal, da se imajo vsi tisti prostaki in polovico neprostakov brambovcev, ki že 12 let služijo naglo spustiti.

Česka.

Mestu Saaz na Českem je minister uka dovolil gimnazij na lastne stroške napraviti.

Ogerska.

„Magyar Hirlap“ piše iz Ščavnice (Schemnic) sledeče: Naš svitli deželni poglavar, ki je ravno u našem mestu se obhodil, objiše tudi evangelški lyceum, kjer so se ravno izpiti (skušnje) obdržovali. Sjutra dan pride k njemu deputacia profesorjev, da se mu pokloni. Deželni poglavar, baron Geringer, pobara profesorje: „zakaj še sada slavjanskim učencom madjarščino po sili narivajo?“ Po dolgem izgovarjanju i dokazovanju profesorjev jim baron Geringer končno naloži, da se z naprej oestro derže postave ravnopravnosti, zakaj vlada njeg. veličanstva, presvitlega cesarja, nobednega nasilja u tej reči terpela ne bode. — „To je dobro zdravilo za profesorje, ki so na madjaromanio preveč nagnjeni,“ pristavi „Videnski Dennik“. Prosimo, mesto „madjarščine“ i „madjaromanie“ pri nas Slovincih malo drugače brati!

(Bčela.)

* Iz Hernada se piše o strašni toči, ko je celo govejo živino pobila.

* 19. pr. m. se je v Bartfeldu na Ogerskem oblak pretergal in 50 hiš, tri s prebivavci vred je povodenj odnesla. Škoda je velika na polju, več ljudi in živine je v povodnji utonilo.

Galicia.

Rusinske občine Kaminska v tarnopoljskem okrožju se je za vedno zavezala, učeniku pri novonapravljeni občinski šoli vsako leto 83 gold. 16 kr. v srebru plačati in razun tega 19 korcev žita dati.

Občina Magdalovska je v ravno ta namen odločila 109 gold. 9 kr. v srebru, 32 korcev žita in hoče tudi kurjavo šole prevzeti.

Valaška.

V Fokšanu je spet huda goveja kuga vstala, tudi v Bosni se je prikazala, meja proti Valaškem se je zavolj tega zaperla.

* Ministerstvo kupčije, obertnije in javnih stavb je dovolilo, da se ima cesta skoz sotesko Tömös na Valaškem popraviti. Stroški znesejo 150,000 gold.

Lombardo-beneško kraljestvo.

V Montechi pri Vicenci je vihar s točo strašno polje pokončal.

* Sliši se, da je morivec Vandonia na An-

glesko vtekel in da je avstrijska vlada že tje poslala, da se ima poiskati.

* Dilingence iz Mestre v Treviso so našemani ljudje obdržali. Prašali so za necega Izzo, kterega so za ogleduha imeli, in ko ga najdejo, ga umore, na to puste družbo dalje.

Tuje dežele.

Bosna.

Iz bosniške meje se piše 26. julija:

Čudno se v Bosni kolo suče! Kdor pazljivo reči, ki se čez leto in dan v tej nesrečnej deželi gode, preiskuje, vidi, kolikokrat da se turska politika promeni. Zdi se, da bo vlada zavolj mnogih pritožb in tugovanja zunajnih časopisov, zatiranju kristjanov vendar enkrat po moči mejo postavila. Pravim po moči, ker kakor reči stoje bodo Turki — Turki, in kristjani še dolgo kristjani, to se pravi, nesrečno ljudstvo Europe ostali. Niso se malo čudili, ko so pred dvema dnema naenkrat preganjavca kristjanov Mujaza Adžica ujeli in Ibrahim pašatu v Novem izročili. Ahmet je dobil povelje ga zvezanega dalej poslati. Mnogo se govori o vzrokih, zakaj da so ga ujeli. Znano je, da je bil Hadžić že popred posvarjen zavolj njegove grozovitosti, menijo tudi voljo višjih oblastnikov v tem spoznati in neskončnemu preganjanju kristjanov konec storiti. Poslednje upati bi bili teško, če neskončno termoglavnost malih bogov v Bosni premislimo. Govore, da so kristjani Hadžica Ibrahim pašatu zatožili, drugi pravijo, da je Ahmet trinoga samo zavolj tega zaperl, ker so njegove grozovitosti kupčijo hudo overala in Ahmedu, mitniku, mnogo škode prinesle. Stotero jih je pred tem skobcem v gojzde pobegnulo in se poskrilo. Zdaj se povračajo na svoje domovje.

Mujaza Adžić je bil pred nekim časom na avstrijski zemlji, in se je ondi bahal v svojih nesramnostih. Ki so priča bili, zagotovijo, da so njegovi govori proti kristjanom vsako serce uperli. Z velicim veseljem je vse grozovitosti pripovedoval, ktere je zoper kristjane počel. On je bil popred kupec in na Avstrijskem je imel kupčijske prijatle, ali vzrok, da je tje šel, ni bil drugi, kakor begočega Ali Kedića slediti, o kterem je menil, da je na Avstrijsko pobegnul. Bomo li vidili, če bodo Hadžica, ki se na tuji zemlji o svojih grozovitostih baha, iz službe odstavili.

Černagora.

Sovraštvo in okrutni boji med Černogorci in Turci Nikšičanskimi še vedno terpe. Pogovorili so se na 8. julija se v Slivju zbrati in ondi primirje storiti.

Tedaj prideta na odločeno mesto dva Turka, Musović in Anze; in tudi 10 Černogorcev, ktere pripelje neki Juri Nešević.

Černogorci, boječi se, da tukaj ni kake izdaje, počnejo Turke dražiti, se sprejo in zgrabijo za orožje. Turčin Musović, kterega so Černogorci smertno ranili, rani tudi Černogorca Nieševica na koleno tako, da je čez nekaj časa umrl.

Med tem napadejo Černogorci kakor volkovi ta dva Turčina, jih ubijejo in odnesejo v Povje njih glave, orožje in konje.

Neke ženske kersanskega rodu so odkupile te glave od Černogorcev, jih odnesle v Nikšice in jih pokopale.

Turci skadarsko trepetajo, ko pomislijo, da bo Omer paša, ko vtroti prekucijo v Bosni, znabiti tudi tje prišel, da novi red uvede v pašaluku skadarskem. Zavolj tega si trudijo na svojo stran dobiti kersanski narod, in vse store, da se poprijaznijo s kristjani.

Nemška.

Vladni predsednik od Bodelschwing je zvo-

ljen na Pruskem za ministra denarstva in vladni predsednik od Manteuffel za državnega podtajnika v ministerstvu po notrajnih oprav.

* Vstave mesca marca se bodo tudi v malih nemških državicah preuredile. Tako v Sonderhausnu, Altenburgu in Anhaltu.

* Trije zvezni vladarji Avstrije, Rusije in Prusije se bodo, kakor Lloyd piše, v Berlinu v jeseni snidili.

* Iz Badna se vedno bolj ljudje izselujejo. Oni prodajo male posestva, ki jih imajo in cele soseske ostanejo prazne, tako, da je vlada primorana bila žandarmerijo v varstvu hiš poslati, ker se ljudje celo opeko iz streh kradli.

* Tudi veliko vojvodstvo Hessen-Darmstadt je pripravljeno v nemško-avstrijsko poštno zvezo stopiti. Že prihodnji mesec bo v to zvezo stopilo.

* Zvezni vojaki morajo po višjem povelju Kurhesen 1. augusta zapustiti.

Francoska.

Predsednik francoske republike je ukazal, da imajo generalni svetovavci sejo 25. augusta odpreti in razun okraja Seine 10. septembra spet zapreti.

* Kraljica Kristina ima proti koncu mesca oktobra v Pariz priti.

* Narodni zbor je sklenul do 4. novembra počivati.

* Zdaj, ko bo mesto Pariz slovesnost komisii obertniške razstave v Londonn dala, se spomnijo, na stroške poprejšnih slovesnost tokočega stoletja.

Po zapisu je stalo mestu

Kronanje Napoleona . . .	1,745,646 frk.
Napoleonovo drugo ženitvanje	2,670,932 „
Rojstvo rimskega kralja . .	600,000 „
Kerst vojvoda Bordeaux . .	668,000 „
Trocadero-praznovanje . .	800,000 „
Kronanje Karla X.	1,164,097 „
Ženitev vojvoda Orleanskega	2,800,000 „

* V Parizu se visoki vojaški vradniki zjednujujo zoper Napoleona, ako bi kaj počel sebe povišati.

Angleško.

15. junija je britiška barka „Fanny“ zadela na poti iz Mobile na gorečo barko, v kterej je bilo 250 izselnikov. Pred kot ne, da je vse živo na barki konec vzelo, ker angleška barka ni mogla nesrečnih rešiti.

* Nek anglečan je izdal bukvice v kitajskem jeziku, kterih namen je Kitajce podučiti o električnem telegrafu.

Laška.

V Rimu pride nekdo iz necega rimskega predmestja v vradnijo in naznani, da je tri leta staro hčerko zgubil. Po celem mestu se je razglasilo: „Neka majhina deklica, tri leta stara se je zbubila, ima rudeča ruto, belo suknico in zeleni predpasnik; kdor jo žalostnim staršem spet izroči, dobi dobro plačilo.“ Drugo jutro se je pa bralo na hišah v Rimu sledeče: „Zvedili smo za malo zgubljeno deklico, ktero so večeraj razglasili; imenuje se rimska republika in zdaj je v Londonu. Nje moči se po hudi bolezni vsak dan množijo. Kmalo jo bodo nje starši spet sprejeli.“

* V Rimu general Gemeau, tamošnji francoski povljenik vse vojaške priprave v Angelskigrad spravlja, kar Rimljane zoper Francoze še bolj razkači.

Amerika.

V Republikli Venezueli je hotel nekdo predsednika umoriti. Naklep so storili namestnik predsednika in dva generala k njegovemu umoru. Bili so pa vsi trije zasačeni in ljudstvo je bilo tako razkačeno, da jih je z vsilo hotlo na kose stergati. Komaj so jih žive v ječo pripeljali.

Kdor želi v vradnim ali pa v osončnim listu karkoli si bode naznaniti, plača za vsako verstico z navadnimi čerkami za enkrat 3 kr., za dvakrat 4 kr. in za trikrat 5 kr. in za vsakokrat je še 10 kr. za kolek po

Vradni list št. 48.

novi postavi za plačati; kdor sam ne utegne v slovenskim jeziku sestaviti, zna nam tudi sostavek v nemškem jeziku poslati, proti tem, de od vsakih treh tiskanih verst en krajcar za predstavljeno odraja.

k 62. listu Ljubljanskiga časnika, vtorik 5. Velk. serpana 1851.

Št. 6379. **Oznanilo** (136.) c 2 Št. 6063.

Z oziram in kakor pristavk tukajšnjiga oznanila od 14. maja t. l. št. 3960 se s tem naznani, da se je za zamenjavo listkov deržavnega zaklada tudi c. k. denarnica v Novemestu odločila, tedaj se bodo tudi pri imenovani denarnici listki deržavnega zaklada od 1. januarja 1851 po 50 gold. 10 gold. in 5 gold. na poti zamenjave za tripercentne denarnične navkaze, listke deržavnega zaklada ali banknote dajali.

Od c. k. davknega vodstva za krajnsko kronovino.

Ljubljana 26. julija 1851.

Št. 2153. **Oznanilo** (137.) 2

S 1. avgustom t. l. se bo doba prihoda in odhoda potovske pošte med Vidrio in Verhniko promenula, in sicer takole:

Od imenovane dobe se bo namreč pešni pot vsak dan ob 1 popoldne iz Vidrie podal, ob sedmih na večer na Verhniko prišel, tod prenočil, in drugo jutro se ob šestih v Vidrio vernul in tod ob dvanajstih dospel.

C. k. poštno vodstvo

Ljubljana 23. julija 1851.

Schütz, s. r.

Proglas. (138.) c 2

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice s tem vse tiste pozove, ki imajo na zapustnini 5. februarja t. l. v zgornjem Kašlju št. 45 umerlega posestnika Jurja Zidana, po domače Podgorca kakor posojivci kaj tirjati, ali če so mu kaj dolžni, se 29. avgusta t. l. dopoldne ob devetih pri tukajšnji vradni oglašiti, ko bo dan deržan, ker si bo tisti, ki ne pride moral sam sebi škodljive nasledke § 814 deržavljankega zakonika pripisati.

Ljubljana 25. junija 1851.

Heinricher s. r. okrajni sodnik

Oni se tedaj opomnijo, da naj o pravem času ali sami pridejo, ali pa svojemu zastopniku pravne pripomočke na roko dajo, ali pa drugega zastopnika temu sodništvu naznanijo, ker bi si morali sicer sami sebi nasledke zamuje pripisati.

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice.

Ljubljana 27. maja 1851.

C. k. okrajni sodnik Heinricher s. r.

Št. 4962. **Proglas.** (140.) c 1

C. k. okrajno sodništvo ljubljanske okolice naznani neznanemu Matiju Vresicu in njegovim neznanim dedičem:

Da je zoper nje Stefan Dominik iz Razdertega tožbo 27. maja 1851 št. 4962 na posest na Verhu pod vpisno št. 7 ležečega v gruntih bukvah ribniške farne gosposke pod urb. 4 postavljenega četert zemljiša tožbo vložil, in da se je dan ustmine obravnave na 16. oktobra t. l. zjutraj ob devetih odločil.

Ker je neznano, kje da se derže, se jim je za kuratorja gospod dr. Napret odločil.

Št. 5350. **Proglas.** (143.) c 2

v poklic zapustninskih posojivcev.

Pri c. k. okrajnem sodništvu ljubljanske okolice imajo vsi tisti, ki imajo na zapustnini 27. februarja 1851 umerlega posestnika tretjine zemljiša Jurja Seliškarja iz Lukovic št. 6 kakor posojivci kaj tirjati, da to naznanijo in dokažejo, 4. avgusta zjutraj ob devetih priti, ali od tega časa pismeno naznani, ker bi sicer ti posojivci, ako po zadostenih tirjatvah nič več premoženja ne ostane, svoje pravice zgubili, ako jim kaka zastava ne gre.

Ljubljana 18. junija 1851.

C. k. okrajni sodnik Heinricher s. r.

Št. 2205. **Oznanilo.** (135.) 3

Pri komisijskem razpečatenju, doveršenem po §. 53 pismopoštnege reda od 29. januarja 1839, so se v tistih pismih, ki se niso mogle spečati, in so bile toraj na pošne vradnije, kjer so se na pošto prinesle, v mescih: septembru, oktobru, novembru in decembru 1848, potem v letu 1849, spet nazaj poslane, sledeče, v pristavljenem zaznamku naznanjene vrednosti našle, po ktere zamorejo priti izročitelji ali pa prejemniki proti tem, da zadevajočo pismenino pri podpisnem poštnem vodstvu odrajtajo.

Denarji, po ktere tri mesce po tem oznanilu nobenega ne bode, bo sicer c. k. posna denarnica vračunila, da jih je sprejela, vendar pa se bodo tudi po tej dobi še nazaj dali z priloženimi pisemskimi spričbami vred, ako tisti, ki ponje pridejo, skažejo, da njim gredo.

Z a z n a m e k

v retour - pismih let 1848 in 1849 najdenih reči.

Številka	Najdenega pisma			Ime izročitelja		je bilo najdnega				
	Poštna vradnja oddaje	Napis	Kraj izročitve	Pismenina	Stanovališče	Podpis in značaj	Predmet	Vrednost	Mesec in leto.	
				gld. kr.				gld. kr.		
1	Vipava	Jakob Curk	Padua	—	12	Vipava	Anton Curk	banknoti	2 —	juli 1848
2	Ljubljana	Elia Gynkich	Verona	—	12	Ljubljana	Pobočnik Borotte	ključ	— —	juni "
3	"	Juri Vobavšar	Avsterlic	—	12	"	Maria Vobavšar	banknoti	1 —	oktober "
4	Novomesto	Andrej Benedikt	Verona	fr.	—	Novomesto	Jožef Benedikt	"	1 —	" "
5	Metlika	Jožef Bošek	Milano	—	12	Metlika	Mihael Boschek	"	2 —	januar 1849
6	Vipava	Franc Špave	"	—	12	Vipava	Ivan Horvatin	"	2 —	" "
7	Ljubljana	Jakob Klemenčič	Velika Kaniža	fr.	—	Ljubljana	brez	lasna verižica	— —	" "
8	Kostanjevica	Anton Jurglic	Milano	—	12	Kostanjevica	Mariška	banknoti	2 —	" "
9	Ljubljana	Ivan Gaber	Castelnuovo	—	33	Ljubljana	Jožef Matevž	spisi	— —	februar "
10	Metlika	Juri Kobetič	Ljubljana	—	3	Čermomelj	Ivan Kobetič	banknoti	1 —	mare "
11	Ljubljana	Maria Rugar	Senožeče	fr.	—	Ljubljana	Jera Rugar	"	15 —	april "
12	"	Franc Lamprecht	Šent-Vid	—	30	"	brez	spis	— —	" "
13	Bistrica	Ivan Barbiš	Fürstenfeld	—	6	Bistrica	brez	banknoti	— 15	maj "
14	Postojna	Maria Glaser	Ljubljana	—	3	Postojna	Maria Glaser	"	— 30	juni "
15	Ljubljana	Franciška Hočevar	"	—	2	Lašče	Maria Hočevar	"	— 15	" "
16	"	Franc Rode	Požun	fr.	—	Ljubljana	Jernej Rode	"	2 —	" "
17	"	Vencenti Bartelmae	Dunaj	—	18	"	Maria Milic	dolžno pismo	50 —	juli "
18	Novomesto	Eduard Šule	Ljubljana	—	3	Novomesto	Licur	banknoti	1 30	" "
19	Bistrica	Jožef Kirn	Petrovaradin	—	12	Bistrica	Jožef Kirn	"	— 15	" "
20	Ljubljana	Wartfeld	Dunaj	—	12	Ljubljana	Gustav Heiman	Menjavni list	191 —	avgust "
21	"	Loys Salardon	Terst	—	3	"	Lois Rachoy	banknoti	— 30	septemb. "
22	"	Mihael Samarkiey	Padua	—	12	"	Babič	"	1 —	" "
23	Novomesto	Peter Stricel	Milano	—	12	Čermošnice	Ivan Stricel	"	1 —	" "
24	Ljubljana	Martin Tandler	Velika Kaniža	—	12	Ljubljana	Maria Tandler	"	— 30	" "
25	Krajin	Ivan Korban	Planina	—	3	Krajin	Simon Karolyi	"	— 15	" "
26	Novomesto	Ernst Wilh. Pohl	Terst	—	18	Novomesto	brez	poročni list	— —	oktober "
27	Planina	Dragotin Prestrus	Reka	—	3	Planina	Jožef Ergedy	banknoti	— 15	" "
28	Krajin	Franc Stirn	Badno	—	12	Krajin	Stirn	"	— 15	" "
29	Podkoren	Moser	Trenta	—	24	Podkoren	Lovre Pretner	potni list	— —	novemb. "
30	Kersko	Klementina Lasič	Ljubljana	—	5	Kersko	brez	banknoti	— 30	" "
31	Razderto	Matija Petrič	Log	—	3	Razderto	Franc Milavec	obligaciji	123 —	" "
32	Hudo	Jožef Trunkel	Karlovec	—	12	Hudo	Anton Trunkel	banknoti	2 —	" "
33	Ljubljana	Ivan Jenic	Milano	—	18	Ljubljana	Franc Jeriša	pobotni list	3 —	" "
34	"	Apolonia Hödl	Gradeč	—	6	"	Ploni	denarni listek	— 6	" "
35	"	Ivan Martinjak	Kaniža	fr.	—	"	Kopertin	banknoti	1 —	decemb. "
36	"	Matija Jenko	Gradeč	—	12	"	Jenko	"	— 45	" "
37	Krajin	Simon Zadnikar	Milano	—	12	Krajin	Franc Zadnikar	"	1 —	" "
38	Ljubljana	Jožef Tunčak	Logatec	—	3	Ljubljana	brez	"	— 36	" "

C. k. poštno vodstvo.
Ljubljana 16. julija 1851.

Hoffmann, s. r.